

Jan Erik Vold har i lang tid prøvd å få til en dialog om planene for det nye Holmenkollen, der det forkastede prosjektet "Holmenkollen Fyr" likevel ser ut til å skulle gjennomføres. Idrettsbyråd Anette Wiig Bryn nekter å svare på hvorfor hun fraviker bystyrets vedtak av 12. desember 2007. Hun burde avgå, mener Jan Erik Vold og "Holmenkollen Fyr" burde oppgis.

En bortkastet milliard

AV JAN ERIK VOLD

Oslo bystyre vedtok 18. juni reguleringsplanen for Holmenkoll-utbyggingen, mot RVs tre stemmer. Det innebærer at man går inn for et prosjekt som setter stopp for hopprekutteringen i hovedstaden for overskuelig fremtid, samtidig som man ødelegger den vakre profilen dagens slanke bakke tegner mot himmelranden. Til en pris av en milliard kroner vil man skape verden minste storbakke, der man hopper to meter lenger enn i dagens bakke – dette i en by der 82 % av byens tiåringer ikke kan svømme, p.g.a. misligholdelse og nedlegging av våre svømmeanlegg. Tøyenbadet utendørs vil stå knusktørt også i sommer.

Vedtaket er meget uklokt – av økonomiske, sportslige, arkitektoniske, byhistoriske grunner. Det mest graverende er likevel den demokratiske kapitulasjon denne avstemning vitner om. Den meget sparsomme offentlige informasjon og dialog omkring Holmenkollen gjør det nødvendig å minne om forhistorien til situasjonen vår by nå er havnet i.

ET VM TIL 110 MILL. KR.

Det var i 2005 Oslo søkte om VM på ski, utfra forutsetningene at utgifter til påkrevde nyanlegg skulle ligge på 110 mill. kr. Etter at Oslo fikk tildelt VM 2011 kom Det Internasjonale Skiforbundet med presiseringer av anleggskrav som gjorde det klart man måtte bygge en storbakke som langt overgikk de stipulerte utgifter. En arkitektkonkurranse 2007 ble vunnet av det dansk-belgiske firmaet JDS Architects, men deres prangende prosjekt "Holmenkollen Fyr" ble likevel forkastet på grunn av skyhøye 1, 4 milliard kr. i kostnader.

Høsten 2007 ble det utarbeidet tre alternative løsninger, som 12. desember ble lagt fram i bystyret. Det første var en redusert utgave av "Holmenkollen Fyr", med normalbakke i Midtstulia, pris 827 mill. kr. Det andre var en ferdigstilt plan om bygging av ny storbakke i Midtstulia, og nedbygging av dagens Holmenkollen til normalbakke, pris 527 mill. kr. Det tredje var utvidelse av dagens Holmenkollen til storbakke, med normalbakke i Midtstulia, kostnader 653 mill. kr.

Alternativ 3 ble valgt, hvilket var annen gang konseptet "Holmenkollen Fyr" ble avvist av bystyret. Ikke desto mindre gikk Fremskrittspartiets idrettsbyråd Anette Wiig Bryn tilbake til det dansk-belgiske firmaet og bad dem arbeide videre på planene med "Holmenkollen Fyr".

Bystyret har med sitt vedtak juni 2008 akseptert at deres vedtak av desember 2007 ikke er blitt fulgt. En slik ansvarsfraskrivelse gjør den demokratiske prosedyre i hovedstaden til en farse. Idrettsbyrådets framferd burde føre til hennes avgang. Isteden har hun av halvthundre folkevalgte fått applaus.

ØDELEGGELSEN AV BISLETT OG KOLLEN

Ødeleggelsen av Bislett som helårsstadion og populær uteplass var en langtrukken prosess. Ødeleggelsen av Holmenkollen har gått fortere. Nye Bislett har blokkert skøyterekruttingen i hovedstaden. Nye Kollen vil blokkere hoppporten. Arbeiderpartiets Rune Gerhardsen er pådriver i begge sakene.

Gamle Bislett var *bykjernens* arena. Den pranget lite, men sydet av aktivitet, sommer som vinter. Nå samler den seg om ett toppstevne i året, i friidrett, der Norge er en av Europas svakeste nasjoner. Holmenkollen er byens landemerke *i utkanten*, synlig på langt hold. Bakken har vokst og vokst: Tommy Ingebrigtsen 2006 hoppet dobbelt så langt (136 meter) som hva OL-vinner Arnfinn Bergmann gjorde i OL 1952. Bakkens navn sier at den ligger på toppen av en kulle, der vinden gjerne blåser og tåka legger seg. Den er vakker som den er nå, elsket av publikum og turister, men å gjøre den større er å utfordre naturens krefter.

STORBAKKE I MIDTSTULIA

Nye hoppanlegg bygges i bakkeskråninger, som Lysgårdbakkene på Lillehammer, omgitt av skog, arkitekt Atle Røvig. En slik helling fins 500 meter fra Holmenkollen og 40 meter lavere: Midtstulia, skjermet av grantrær, der et kuldedrag ofte holder tåka unna.

Nettopp her var det fremtidsrettede alternativ 2 basert, der Røvigs firma ØKAW arkitekter har prosjektert en storbakke til K 122 (som fort kan utvides til K 135 – ”Holmenkollen Fyr” vil stanse på K 117, uten ytterligere utvidelsesmuligheter). Dessuten er det planlagt en rekke mindre treningsbakker, langrennsspor på sletteområdet, mulighet for å arrangere kombinertrenn på en og samme arena, snøkanoner som kan skape snøforhold halve året m.m.

Det finnes et par åpenbare grunner til at byrådet sist vinter *ikke* valgte Midtstulia til storbakke, det beste og mest omfattende alternativ – og 400 mill. kr. billigere enn ”Holmenkollen Fyr” av juni 2008:

1) Det internasjonale skiforbundet kom med en erklæring i forkant av bystyremøtet 12. desember, der generalsekretæren forlangte at en ny storbakke *måtte* legges til Holmenkollen – hvilket var ”helt feil”, skal man tro generalsekretæren i det *norske* skiforbundet Kristin Felde (ifølge Stein Erik Kirkebøens artikkel ”Sats på Midtstuen” i Aftenposten Aften 12. mars).

2) Krefter innen det norske og internasjonale skiledermiljø mente om Midtstulia-planen at ”Holmenkollbakkens betydning som symbol og tradisjonsbærer ikke ble ivaretatt. En relokalisering av bakken kunne bety redusert publikumsinteresse og sviktende turistinntekter” (Reguleringsplan for Holmenkollen nasjonalanlegg, s.77).

Summen av 1) og 2) viser at Oslo bystyre ble *bløffet* internasjonalt og *skremt* nasjonalt til å legge den utvidede storbakken til den dårligst egnede plassen. Og reaksjonene fra det aktive hoppermiljø har ikke uteblitt: Landslagsjef Clas Brede Bråthen trekker seg fra byggekomiteen i Holmenkollen, i protest mot de nye planene. ”Spør du meg hvor på Østlandet man *ikke* skal bygge hoppbakke, så er svaret Holmenkollen,” er Espen Bredesens response.

PROTESTER MOT HOLMENKOLLEN FYR

Også bygningstekniske fagfolk har protestert. Arkitekt Bjørn A. Ardø har i "Teknisk Ukeblad" 7. mai påpekt at det frittstående ovarenet til "Holmenkollen Fyr", bygd i stål, som har stor elastisitet, kan komme i svai selv ved svak vind. Arkitekt Arnstein Friling, som har tegnet Skimuseet, sier i sin kronikk "En trist historie" (Aftenposten Aften 16. juni): "Dessverre aksepterte juryen prosjektets mange feil og gjorde ensidig sine bedømmelser ut fra Holmenkollbakkens symbolverdi ... Det prosjektet som nå er presentert, synes fremdeles å være på skisseprosjektstadiet."

Også Skiforeningens president Sverre K. Seeberg begynner å bli klar over det feilslåtte ved å lage en ny – og så liten – storbakke til et oppjustert utgiftstak på 920 mill. kr. Til Bystyrets møte 18. juni sendte han et brev der han bad om at bakken måtte økes til K 120. "Hvis valget står mellom K 120 eller at bakken er ferdig til prøve-VM, velger vi helt klart K 120. Prøve-VM kan vi ta i Midtstubakken", har han uttalt, ifølge Østlandssendingen. Forslaget, lagt fram av Rune Gerhardsen, ble avvist.

Men det viser med hvilken improvisert lemfeldigheit hele Holmenkoll-prosessen har vært ført. Med åpne øyne tar Oslo kverken på ennå et av sine meste elskede idrettsanlegg. Samtidig som man avstår fra å bruke VM-planene til skisportens beste og bakkehoppingens fremtid. Med andre ord: En borkastet milliard.

RYKK TILBAKE TIL START!

Forslag: Når idrettsbyråden ikke fulgte det alternativ 3 som bystyret valgte, behøver bystyret heller ikke sanksjonere det alternativ 1 som byråden trumfet gjennom. Rykk tilbake til start og velg alternativ 2: Storbakke i Midtstulia, normalbakke i Holmenkollen. Da får man penger til alle de småbakker, breddeidrettsinnslag, miljøvinster som "Holmenkollen Fyr" stjeler pengene fra. Om man går tilbake til utgangspunktet fra 2005 fins en budsjettsprikk på nesten 1000%. Jeg skjønner godt at idrettbyråden ikke svarer på offentlige innlegg. Men at Oslo bystyre, bestående av 59 folkevalgte personer, heller ikke mukker? Og at ingen politiske kommentatorer og lederskribenter har ytret seg.

Til de som frykter at tradisjonen omkring Holmenkolldagen blokkeres av Midstuaplanene er bare å si: Den årlige skifest kan selvfølgelig fortsette der bakken ligger nå. Den dansk-belgiske skabelon bærer ingenting med seg av det Kollen vi elsker.

Skal vi ha en storbakke for fremtiden, er svaret hvor den burde ligge gitt.

Billedunderskrift

Den prosjekterte storbakken i Midstulia vil følge terrenget og ligge skjermet av granskog. Et kuldedrag holder tåken borte. Denne bakken er 400 mill. kr. billigere enn "Holmenkollen Fyr" og vil dessuten gi plass til fire mindre treningsbakker.